

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.743/2021/5.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Göndös és Novotny Ügyvédi Iroda
(címe, ügyintéző:
dr. Göndös Gábor ügyvéd)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Kaiser Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: csecsemőgondozási díjjal kapcsolatos
társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Szegedi Törvényszék 9.K.700.022/2021/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 9.K.700.022/2021/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.
Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás

[1] A felperesnek 2018. január 3. napján ... nevű gyermeke (a továbbiakban: gyermek) született.

[2] A felperes 2018. június 13. napján előterjesztett keresete alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. április 17. napján kelt és 2019. szeptember 5. napján jogerőre emelkedett, 62.M.1031/20218/7. számú bírósági meghagyásával megállapította, hogy a felperes a ...1 „f. a.” alperessel létesített munkaviszonya 2015. január 1. napja óta folyamatosan fennáll, a munkáltató munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozata semmis. Egyebek mellett kötelezte a ...1 „f. a.” alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a 2018. január 3. napjától 2018. május 7. napjáig a szülési szabadságra járó jövedelemkiesés címén 351.041 forintot.

[3] A felperes 2017. novemberében heti 10 órás munkaviszonyt létesített ... munkáltatónál.

[4] A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala 2018. április 4. napján kelt, BE-02/12/2678-2/2018 iktatószámú határozatával a felperes gyermeke után járó csecsemőgondozási díjat a felperes ... foglalkoztatónál fennálló biztosítási jogviszonyára tekintettel 2018. január 3-tól 2018. június 19-ig bruttó 1466,67 naptári napi alap figyelembevételével bruttó 1026,67 Ft naptári összegben állapította meg

[5] A felperes 2020. január 29. napján a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonya alapján – annak felszámolóján keresztül –, gyermeke jogán a 2017. november 30. napjától 2018. május 16. napjáig terjedő időszakra csecsemőgondozási díj iránti kérelmet terjesztett elő az alperes XIII. Kerületi Hivatala Egészségbiztosítási Osztálya, mint elsőfokú hatóságnál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság).

[6] Az elsőfokú hatóság 2020. február 20. napján kelt, BP-13/303/00126-3/2020. számú végzésével a felperes kérelmét visszautasította az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2020. augusztus 26. napján kelt, PBP/0204/01137-3/2020. számú végzésével az elsőfokú döntést helybenhagyta. Döntését a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint a szolgáltatások fedezéséről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § a) pontjában, 5. § (1) bekezdés a) pontjában, 7. § (1) bekezdésében, 40. § b) pontjában, 41. § (1) bekezdésében, 41. § (1a) bekezdésében, a Tbj. 14. § (2) bekezdés b) pont bc) alpontjában, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 40. § (1), (1a), (2), (3) bekezdésében, 64. § (5) bekezdésében, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 38. § (1) bekezdésében, az Ebtv. 61. § (1), (2), (3), (5) bekezdéseiben foglaltakra alapította.

[8] Hivatkozott arra, hogy a „Bejelentett Személyek Jogviszony Adatai” elnevezésű nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül, ezért a kérelem elbírálása során az abban foglaltakat kell figyelembe venni. A nyilvántartásban rögzített adatok szerint a

felperes 2015. január 1. napjától 2017. október 20. napjáig biztosítást megalapozó jogviszonyban állt a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál.

[9] A felperes a szülés várható idejére (2017. december 28.) tekintettel a csecsemőgondozási díj iránti kérelmét a ...1 „f. a.” foglalkoztató felszámolóján keresztül 2020. január 29. napján nyújtotta be – elektronikus úton – az elsőfokú hatósághoz 2017. november 3.-i kezdettel. A kérelem elbírálása a fenti bírósági meghagyáson alapult, amely szerint a felperes a ...1 „f. a.” alperessel létesített munkaviszonya 2015. január 1. napja óta folyamatosan fennáll, a ...1 „f. a.” a felperes munkaviszonya megszüntetésére irányuló jognyilatkozata semmis. A felperes 2019. október 21. napján terjesztett elő első alkalommal a felszámolóhoz e-mailben elküldve olyan kérelmet, amelyet a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonyából csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentésnek lehet tekinteni, ezért ezt a napot kell az igénybejelentés napjaként figyelembe venni. Az egészségbiztosítási pénzbeli ellátások számfejtésére használt informatikai rendszerben, illetve a rendelkezésre álló iratokban – a felperes fellebbezésében foglaltaktól eltérően – nem található 2019. szeptember 23. napján benyújtott igény, ami azonban nem befolyásolja a csecsemőgondozási díj kérelem elbírálását, mivel a teljes kérelemre vonatkozó benyújtás határideje 2018. május 31. napjával lejárt.

[10] Az alperes kizárólag a BP-13/303/00126-3/2020. számú elsőfokú döntést vizsgálta felül, a felperes ... foglalkoztatónál fennállt jogviszonyával kapcsolatos csecsemőgondozási díj iránti kérelem és az annak összegéről született döntés nem volt tárgya az eljárásnak. A felperes a csecsemőgondozási díj iránti kérelmét elkésztetten terjesztette elő, ezért az elsőfokú hatóság jogszerűen utasította vissza azt.

A felperes keresete, az alperes védirata

[11] A felperes a határozattal szemben keresetet terjesztett elő a bíróságnál, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését. Arra hivatkozott, hogy munkáltatója, a ...1 „f. a.” jogellenesen, várandóssága alatt és tudta nélkül megszüntette a munkaviszonyát 2017. október 20. napján, ekkor veszélyeztetett terhesként táppénzen volt. A jogviszony megszüntetése miatt gyermeke gondozására tekintettel nem állt módjában csecsemőgondozási díjat („CSED”) és gyermek gondozási díjat („GYED”) igényelni. A hatóság 2018. márciusában előterjesztett kérelme alapján a csecsemőgondozási díjat csupán annak egy részében, ... foglalkoztatónál 2017. novemberétől kezdődően fennálló, heti 10 órás munkaviszonyára tekintettel állapította meg, figyelmen kívül hagyta a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál 2015. január 1. napja óta folyamatosan fennálló, teljes munkaidős munkaviszonyát, az Ebtv. 40. § (1) bekezdése és 61. § (2a) bekezdése, 61. § (5) és (7) bekezdése, valamint a bírói gyakorlat (Mvf.10.506/2015/5.) alapján már gyermeke születésének és a csecsemőgondozási díj iránti első kérelme előterjesztésének időpontjában is jogosult volt a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló teljes munkaidős munkaviszonyára tekintettel csecsemőgondozási díjra.

[12] Az alperes védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte, a határozatában foglalt indokok alapján.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Döntését az Ebtv. 39/A. § (1) és (4) bekezdésében, 40. § (1) bekezdésében, 61. § (2), (2a), (5) és (7) bekezdésében és a Tbj. 4. § 4. pontjában foglalt rendelkezésekre alapította.

[14] Az ítélet indokolása szerint a per tárgya kizárólag az alperes 2020. augusztus 26. napján kelt BP/0204/01137-3/2020. számú végzésének bírósági felülvizsgálata.

[15] Az elsőfokú bíróság szerint a csecsemőgondozási díjat több munkáltatónál fennálló jogviszony esetében munkáltatónként külön lehet és kell igényelni, az igényeket külön határozatokkal kell elbírálni. A perbeli ügy tárgya a felperes ...1 „f. a.” munkáltatónál fennállt munkaviszonya vonatkozásában igényelt csecsemőgondozási díjra jogosultság. Ezt nem érinti az a körülmény, hogy az alperes a felperes részére megállapított csecsemőgondozási díj tekintetében a felperes ...1 „f. a.” munkáltatónál megszűnt munkaviszonyát (a 2015. január 1. napjától 2017. október 20. napjáig fennállt, biztosítást megalapozó jogviszonyt) és a ... munkáltatónál fennálló jogviszonyt egyaránt figyelembe vette.

[16] Az elsőfokú bíróság szerint az Ebtv. 61. § (2a) bekezdésében foglalt rendelkezések (az előkérdéstől függő igények elbírálásával kapcsolatos szabályok) akkor lennének alkalmazhatóak a felperes esetében, ha a ...1 „f. a.” munkáltatónál fennállt munkaviszonya tekintetében, 2018 márciusában az alperesnél joghatályosan benyújtotta volna a csecsemőgondozási díj iránti kérelmét, továbbá igazolja, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt munkaviszonyának jogellenes megszüntetése tárgyában per van folyamatban. Ebben az esetben az alperes az eljárást a folyamatban lévő bírósági eljárásra tekintettel felfüggesztette volna, ami egyben a határidők nyugvását is jelentette volna.

[17] A felperes első alkalommal 2019. október 21. napján terjesztett elő a felszámolóhoz e-mail útján olyan kérelmet, amelyet a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonyából csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentésnek lehet tekinteni. Mindezek alapján az igénybejelentés napjaként ezt az időpontot lehet figyelembe venni, a teljes kérelem benyújtására nyitva álló határidő 2018. május 31. napján lejárt; az alpereshez megküldött panaszlevelei nem tekinthetők csecsemőgondozási díj iránti kérelemnek.

[18] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes csecsemőgondozási díj iránti kérelmét az alperes nem elutasította, hanem a kérelmet visszautasította a késedelmes előterjesztés miatt, ezért a felperes által hivatkozott Ebtv. 61. § (7) bekezdése (a jogszabálysértő módon elutasított kérelemre, vagy alacsonyabb összegű ellátás megállapítására vonatkozó szabály) ebben a perben nem értelmezhető, ebben a körben a felperes által hivatkozott kúriai döntés irreleváns.

A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását, a közigazgatási határozat megsemmisítését, az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, valamint perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az ügy érdemére kihatóan sérti az Ebtv. 40. § (1) és (3) bekezdésében, 61. § (2a) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

[20] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság az Ebtv. 61. § (2a) bekezdését jogellenesen és a jogszabályi rendelkezés céljától eltérően értelmezte és alkalmazta, mert az Ebtv. 40. § (1) és (3) bekezdése alapján már gyermeke születésének és a csecsemőgondozási díj iránti első kérelme előterjesztésének időpontjában is jogosult volt a ...1 „f. a.” munkáltatónál fennálló, teljes munkaidős munkaviszonyára tekintettel csecsemőgondozási díjra, figyelemmel arra, hogy a jogerős bírósági meghagyása alapján munkaviszonya 2015. január 1. napja óta folyamatosan fennáll.

[21] Hangsúlyozta, hogy első alkalommal nem 2019. október 21. napján nyújtott be csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentést tartalmazó kérelmet, hanem 2018. márciusában, azonban ekkor kizárólag a ... munkáltatóval fennálló, 2017. novemberében létesített munkaviszonyára tekintettel volt lehetősége CSED iránti kérelmet előterjeszteni, figyelemmel arra, hogy a ...1 „f. a.” munkáltatóval létesített munkaviszonyának folyamatos fennállását megállapító bírósági meghagyás 2019. szeptember 5. napján emelkedett jogerőre. Munkaviszonya jogellenes megszüntetésétől a bírósági meghagyás jogerőre emelkedéséig terjedő időben minden tőle telhetőt megtett igénye érvényesítése érdekében, azonban a hatóságoktól nem kapott érdemi segítséget.

[22] Az Ebtv. 61. § (2a) bekezdése helyes értelmezése szerint az első, 2018. márciusában előterjesztett kérelmet határidőben benyújtottnak kell tekinteni és érdemben el kell bírálni, mert a hivatkozott jogszabályi rendelkezés célja egyértelműen az, hogy a jogosultak ne essenek el a jogszabály szerint részükre járó pénzbeli ellátástól pusztán eljárási okokból, ha jogosultságuk a tárgyi időszakban fennállt. Az ettől eltérő értelmezés és/vagy alkalmazás mellőzése kiüresítené a jogszabályi rendelkezést és olyan méltánytalan döntést eredményezne, amely nem felel meg a jogszabály céljának, tekintettel arra, hogy a felperes önhibáján kívüli okból eszne egy olyan alapvető pénzbeli ellátástól, amelyre a hatályos jogszabályok alapján folyamatosan jogosult volt.

[23] Az Ebtv. 61. § (7) bekezdése alapján az alperes köteles részére folyósítani az elmulasztott csecsemőgondozási díjat (illetőleg annak teljes összegét) kifizetni – a jogosultság 5 éven belüli megnyílására figyelemmel – a jogosultság teljes tartamára, a jogszabály alapján felperest megillető járandóság teljes összegéig, egyúttal köteles a csecsemőgondozási díj után járó késedelmi pótlék megfizetésére is (Mfv.III.10.506/2015/5.).

[24] Az alperes ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását, a felperes perköltségben marasztalását, a korábbi nyilatkozataiban, a védiratban, az elsőfokú határozatban foglaltakra figyelemmel, mert a támadott ítélet [40]-[43] bekezdéseiben foglaltak teljes mértékben megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak.

[25] Hangsúlyozta, hogy a felperes által hivatkozott, 2018. márciusában előterjesztett kérelem nem az ítélet tárgyát képező munkáltatónál fennállt munkaviszony alapján öt megillető csecsemőgondozási díjra vonatkozott.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[26] A felperes felülvizsgálati kérelme – az alábbiakban kifejtettekre figyelemmel – megalapozatlan.

[27] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 115. § (2) bekezdés, 108. § (1) bekezdés].

[28] A felperes a jogerős ítéletet azért tartotta jogszabálysértőnek, mert az elsőfokú bíróság eljárása során az ügy érdemére kihatóan megsértette az Ebtv. 40. § (1) és (3) bekezdésében, a 61. § (2a) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

[29] A felperes fellebbezésében az Ebtv. 40. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozással, de – az ehhez fűzött okfejtés tartalmára figyelemmel – az igénye határidőben előterjesztettnek minősülése mellett érvel. A perben ugyan nem vitatta, hogy a felszámolóhoz előterjesztett kérelmet elkéshten terjesztette elő, azonban álláspontja szerint az alpereshez (2018. januárjában és februárjában) előterjesztett beadványai a ...1 „f. a.” munkáltatónál fennálló biztosítási jogviszonya alapján határidőben előterjesztett kérelemnek minősülnek, illetve a ... munkáltatóval fennálló, 2017. novemberében létesített munkaviszonyára tekintettel előterjesztett CSED iránti kérelme egyidejűleg a ...1 „f. a.” munkáltatónál fennálló biztosítási jogviszonya alapján határidőben előterjesztettnek minősül.

[30] A kérelemnek minősülő ügyféli nyilatkozat fogalmát az Ákr. 35. § (1) bekezdése egyértelműen meghatározza, amely szerint a kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

[31] A kérelem megkülönböztetése más beadványoktól (panasz bejelentés, tájékoztatás, felvilágosítás kérés, közérdekű bejelentés, stb.) azért fontos, mert a kérelemre induló eljárások esetén (mint a perbeli esetben) csak a kérelemnek minősülő beadvány előterjesztésével keletkezik a hatóságnak eljárási kötelezettsége.

[32] Kérelemre induló hatósági eljárások esetén, kérelem előterjesztésének hiányában a hatóság az eljárás lefolytatására, a döntés meghozatalára nem köteles.

[33] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes első alkalommal 2019. október 21. napján terjesztett elő a felszámolóhoz e-mail útján olyan kérelmet, amelyet a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonyán alapuló csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentésnek lehet tekinteni, azonban kérelmét elkéshten terjesztette elő.

[34] A felperesnek az alpereshez (2018. januárjában és februárjában) előterjesztett beadványai közül egyik sem minősül csecsemőgondozási díj iránti igényt tartalmazó kérelemnek, mert azok nem a hatósági eljárás lefolytatására, illetve a hatóság döntésére, hanem tájékoztatás, felvilágosítás kérésére irányultak, illetve a foglalkoztatóval szembeni panasz bejelentését tartalmazták, vagyis a felperes a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonya alapján csecsemőgondozási díj iránti joghatályos kérelmet a hatóságnál nem terjesztett elő, ezért a hatóság az eljárás lefolytatására és döntés meghozatalára nem volt köteles.

[35] A felperesnek a ... munkáltatóval fennálló munkaviszonya alapján előterjesztett CSED iránti kérelme egyértelmű, annak tartalma alapján nem minősíthető egyidejűleg a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszony alapján előterjesztett csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentésnek (kérelemnek). A kérelem tartalma a benyújtásának időpontjában fennálló körülmények alapján vizsgálendő, és ez alapján megállapítható, hogy a munkaügyi bíróság a felperes ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonyát még nem állította helyre a kérelem benyújtásának időpontjában (a felperes de facto nem állt munkaviszonyban a kérelem előterjesztése időpontjában), vagyis a felperes szándéka ténylegesen nem irányulhatott a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonya alapján előterjesztett csecsemőgondozási díj iránti igénybejelentésnek. A felperes ezzel ellentétes tartalmú okfejtése megalapozatlan.

[36] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy – kérelemre induló hatósági eljárások esetén – az Ebtv. 61. § (2a) bekezdésében foglalt rendelkezések (az előkérdestől függő igények elbírálásával kapcsolatos szabályok) akkor alkalmazhatók, ha a fél a hatóságnál joghatályos kérelmet terjeszt elő (és a pénzbeli ellátás iránti kérelem elbírálására eljárás

indult). A felperes a ...1 „f. a.” foglalkoztatónál fennálló jogviszonya alapján csecsemőgondozási díj iránti joghatályos kérelmet határidőben nem terjesztett elő, ezért tekintetében ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók.

[37] A felperes álláspontja szerint az Ebtv. 61. § (7) bekezdésében foglalt (az utólagos kifizetésre vonatkozó) szabályt is alkalmazni kell a perbeli esetben, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a hivatkozott szabály alkalmazásának is előfeltétele, hogy a fél a hatóságnál joghatályos kérelmet terjesszen elő. A felperes ezzel összefüggésben megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a Kúria Mfv.III.10.506/2015/5. számú határozata ebben a perben követendő, ugyanis a határozat tárgya a fél joghatályos kérelme alapján elbírált pénzbeli ellátással kapcsolatos, ezzel szemben a felperes joghatályos, csecsemőgondozási díjra (pénzbeli ellátásra) irányuló kérelmet – a fentiekben kifejtettekre tekintettel – nem terjesztett elő.

[38] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel hatályában fenntartotta.

Elvi tartalom

[39] *Kérelemre induló hatósági eljárások esetén, kérelem előterjesztésének hiányában a hatóság eljárás lefolytatására, döntés meghozatalára nem köteles.*

Záró rész

[40] A pervesztes felperes a Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján köteles a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes alperest megillető perköltség megfizetésére.

[41] Az eljárás az Ebtv. 75/A. §-a alapján illeték- és költségmentes, ezért a felperes a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja alapján mentes a le nem rótt illeték megfizetése alól. A le nem rótt illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[43] A jogerős ítélet elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. február 16.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró

